

CD

Eplemøya Songlag
«Møya og myten»
Musikkoperatørene

«Slik blir frie møyer til/båret hele fram på egne blikk». Om du tror Torgeir Rebolledo Pedersens tekst «Sanglig forsøk på å psyke ut psykoanalysen» var skrevet spesielt til Eplemøya Songlag, tror du rett. Egentlig er sangen forledet av mytene etter Freud, skrevet på bestilling til tre sangere som både utforsker og stikker hull på kvinnemytene som folkemusikken, folkloren og den generelle historiens gang har ført med seg gjennom årtier og århundrer. Med Pedersens tekst setter trioens tonen for en plate som omhandler «Møya og myten», verken mer eller mindre.

Mer enn bare en tekstlig kommode-skuff med nytt og gammelt, utgjør «Møya og myten» en uutgrunnet, vakker og fantastisk oppfølger til debutplaten som kom for to år siden. Wenche Losnegård, Liv Ulvik og Anja Eline Skybakmoen har bakgrunn i klassisk sang og jazz. Teknisk sett er de overlegne hver for seg og i a cappella, og lar de i utgangspunktet ulike stemmene klinge samstemt og nyansert mot et felles mål – å gi et nytt og annerledes liv til folkemusikkens kraft og frodige uttrykk. Liv Ulvik har arrangert de fleste sangene, hentet tekstbrokker fra flere steder og speiler så vel Setesdaltradisjonen som rallarvisene. Hun har skrevet to tekster selv. Den ene med utgangspunkt i sagnet om marekatten som her ikke står noe tilbake for Kittelsens bilde av den. Og «Kvelerslangen» er en moderne myte om de forbudte kjæledyrene. Apropos den er nok «Ut i skogen» av Ragnar Hovland en målestokk på humoren som songlaget sokner til.

Det er imponerende hvordan gruppa veksler mellom arrangementene, som når den melankolske jazz-smygeren «Olav og elvarkvinnene» følges av heseblesende «Maren». Og hvor samstemte de er på selv det minste detaljnivå, som når de fletter nakne stemmer som i en neverkorg. Da fryser det på ryggen og varmer i beinmargen.

mode.steinkjer@dagsavisen.no

**MODE
STEINKJER**

Beethovens festfyrverkeri!

Denne uka skal det i hovedsak dreie seg om et arrangement av et mesterverk. Et av den symfoniske litteraturens aller største skapelser. Beethovens sjuende.

Førrige ukes spalte var også viet fenomenet, men da i det aller minste formatet, nemlig versjoner av folkesanger utsatt for en stemme med klaverakkompagnement. Mesteren bak samtlige av dem var Benjamin Britten. Bak ukens utvalgte står en langt mindre merittet herre, nemlig en viss Herr Steiner, som utgir transkripsjonen i 1816. Noen år etter at symfonien fikk sin utfremførelse. Nå ble det visstnok laget flere arrangementer av dette storslagne verket. Beethoven selv skal ha omarbeidet orkesterpartituret for klaver og dedisert det til den russiske tsarinaen. Men den utgaven den aktuelle innspillingen baserer seg på, er utsatt for blåseoktett. Men det skal jeg komme tilbake til.

For, som jeg var inne på i forrige uke, kryr det av ofte morsomme og interessante versjoner av verker for stor besetning, utsatt til bruk ved mer intime anledninger. Jeg har lyst til å nevne noen personlige favoritter, som inntil for noen år siden var helt ukjente for meg. Det var idealistene bak det tyske selskapet «Dabringhaus und Grimm», som gjorde meg oppmerksom på at Max Reger i sin tid hadde tatt for seg en del orkesterverker av Bach, og moret seg med å sette disse ut for firhendig klaver. Det var særlig de seks Brandenburgerkonserterne som festet seg, gjennom et fenomenalt duospill av to damer som var nye navn for spaltisten. Sontraud Speidel og Eveline Trenkner. Her satt man og hørte svært velkjent musikk som fremsto som noen artige nyskapingner. Reger var kjent som en stor tilhenger av eldre mestere, og disse Bach-transkripsjonene sto i en klasse for seg. Når man hører slike arrangementer av så kjent musikk, blir det ofte til at man savner vesentlige detaljer. Men ikke i dattetilfellet. Her var alt på plass.

En annen CD fra samme selskap som også fascinerte meg, var Johann Nepomuk Hummels utgaver av to av Mozarts store symfonier: «Prag» og «Jupiter», i versjoner for klaver, fløyte, fiolin og cello. En litt uvanlig besetning, kanskje, men mer enn vanlig godt håndverk. Strålende framført av musikere fra en kammermusikkgruppe som kaller seg «L'Ottocento». Som vel betyr «Det attende århundre». Jeg hørte «Prageren» spilt ved kammermusikkfesten i Risør for noen år siden, og spurte pianisten Jonathan Biss hva han syntes om klaverstemmen. Han stønnet og svarte at det var noe av det mest krevende han noensinne hadde forsøkt seg på.

Men i dag er det altså Beethoven for åtte blåsere

Oslo Kammerakademi viser en strålende balanse musikerne seg imellom. Her sprudler det som av årgangschampagne, allerede fra første takt.

FOTO: STIAN GREEN

som står på plakaten. Med et norsk ensemble ved navn «Oslo Kammerakademi». Ledet av solooboist i Oslo-filharmonikerne, David Friedemann Strunck. Og, la det med en gang være sagt, at det er sjelden man hører slik overskuddsmusisering. Her sprudler det som av årgangschampagne, allerede fra første takt. De åpner med en originalkomposisjon for den vanlige oktettbesetningen: to oboer, to klarinetter, to fagotter og to horn. Komponert da den store mester kun var toogtjue år. Et verk som kan virke å være inspirert av Mozart tre store serenader. Musikk som var veldig «in» i Wien på den tida. Men i stedet for å kalle den «nattmusikk», som disse serenader ofte var ment som, indikerer Beethoven at dette skulle være konsertrepertoar. Han kalte den nemlig for «Parthia», (dans un Concert). Det elementet virker det som om de norske musikerne har lagt seg på minnet, for her spares det ikke på effektene. Og det er særlig to de to hornistene, som trakterer såkalte «naturhorn», som virkelig trår til så det smeller i veggene. Uten at det tar luven fra de seks andre kollegene. For her er en strålende balanse musikerne seg imellom, og det skyldes ikke minst en herlig akustisk dybdevirkning fra lydfolkene

side. Så følger en søt liten rondo, der man gjenkjenner et tema den gode Ludwig bruker senere i finalen av sin eneste opera «Fidelio». Der er det langt større pompøsitet i behandlingen. I den aktuelle rondoer er stemningen mer «nocturnal».

Men hovedverket er selvfølgelig den syvende symfonien i dette arrangementet for åtte «blås», kontrabass og pauker. Resultatet er overdådig. Utrolig at man klarer å gjenskape det fantastiske partituret fra Beethovens side, på en måte som gjør at man ikke tenker på at det spilles i en sterkt forminskert utgave. Det sier alt om Oslo Kammerakademis strålende innsats. Det er nok noen som vil rynke litt på pannen over fenomenet. Men jeg må innrømme at jeg har hatt stor glede av å bli kjent med symfonien i en helt annen forfatning.

LAWO har etter min mening atter en gang gjort en strålende innsats gjennom, denne gang å gjøre oss oppmerksom på en artig alternativ versjon av velkjente ton ganger.

CD
Oslo Kammerakademi
L. VAN BEETHOVEN:
Verker for blåseensemble
LAWO 1036

**KJELL
HILLVEG**

